

Zločin in kazen

Fjodor Mihajlovič Dostojevski

OBNOVA:

Raskolnikov je živel v majhnem podnajemniškem stanovanju, za katerega večkrat ni zmogel redno plačevati najemnine. Da bi prišel do denarja je večkrat zastavljal različne predmete pri stari oderuhinji Aljoni Ivanovni. Po

zančaju je bil zamišljen in bolj vase zaprt človek, ki je bil sposoben cele dneve prebiti v svoji sobi in razmišljati. Prišel je na idejo, da bi umoril staro Aljono Ivanovno. Skrbno premišljeni in načrtovani umor Raskolnikov tudi izpelje, le da poleg stare oderuhinje, zaradi nesrečnega spleta dogodkov, ubije še njeno ubogo, povsem nedolžno polsestro Lizaveto. Vendar pa Raskolnikov pred zločinom ni vedel, da ga bo tako močno pekla vest. Takoj po uboju se začne njegova strašna notranja drama.

Raskolnikov se, obtežen z zločinom, spremeni tudi v velikega dobrotnika. Družini tragično umrlega Marmeladova, pomaga z

edinim denarjem, ki mu ga pošljejo od doma. Vendar pa s svojo dobroto do revne družine, ne more sprati svojega zločina. Vest ga vse močnejše priganja, teža storjenega umora, je zanj čedalje hujša. Edini človek, ki mu po hudem notranjem trpljenju lahko zaupa in prizna storjeno dejanje je hčerka Marmeladova, Sonja. Sonja mu pove, da mora storjeni zločin najprej priznati, nato pa prevzeti tudi kazen zanj.

Raskolnikov se s Sonjino pomočjo javi na sodišču kot zločinec. Obsodijo ga na prisilno delo v Sibiriji. Izgnanstvo v Sibiriji je očiščenje tako zanj, kot Sonjo, ki ga vseskozi spremlja. Kot nekdanja prostitutka se mora očistiti tudi sama. Vstajenje je za oba mogoče samo po prestani kazni, ki traja osem let.

MNENJE:

Tragedija Zločin in kazen, kot jo upravičeno ozančujejo nekateri leterarni pisci, mi je všeč. V tem delu Dostojevskega je veliko etičnih in filozofskih prvin, ki krepijo in podpirajo samo pripoved. Prevladuje dialog, kar mi sicer ni všeč, vendar na osnovi tega, kar nam osebe povedo o sebi in kar govorijo druge osebe o njih, ter na osnovi njihovih dejanj lahko določimo vsaki izmed njih njeno značajsko podobo. Zato se mi zdi, da je dialog v tem delu zelo pomemben, saj je takšna analiza nujen pogoj, da razberemo idejo dela.

Pisateljeve poglede izpovedujejo v Zločinu in kazni tako pozitivne osebe (Razumihin) kot tudi osebe, ki so za večino bralcev negativne (Svidrigajlov).

Glavna književna oseba je pravgotovo revni študent Rodion Raskolnikov, ki nastopa skoraj v vseh prizorih romana.

Tako dogajanje v romanu večinoma spremljamo skozi njegove oči. Raskolnikov je primer človeka, ki samega sebe obteži s hudim zločinom. Zločin zagreši zaradi ideje, ki si jo je lačen, bolešno razdražen in zgrožen zaradi socialnega zla, ki mu je bil priča na vsakem koraku domislil v svoji majhni, podstrešni sobici. Čeprav se je ob načrtovanju umora prepričeval, da si z njim ne sme otežiti vest, se to zgodi z največjo možno silovitostjo. Umor, ki ga zagreši, je prikazan skrajno grozljivo. Dostojevski je po mojem mnenju hotel povedati, da vsak umor, ne glede na to, kako je izvršen, je protinaraven in je nekaj grozljivega. Iz njegovega primera je mogoče povzeti, da vsak zločin zahteva tudi duševno kazen. Ko storilec prizna in sprejme kazen, se zanj začne novo obdobje življenja, ki ga ne živi več sam, kot ga je prej, saj je v njegovo življenje vstopila Sonja. Le zaradi Sonje, ki mu je obljubila, da ga ne bo nikoli zapustila, je priznal svoj zločin.

Raskolnikov je po mojem mnenju dober človek in človekoljub, saj je na koncu vendarle priznal svoj zločin. Marsikdo tega vrjetno ne bi naredil.